

Schuilplaatsperspectief

Juni 2019, nr. 2

Naam: Richard
en Maaïke
Leeftijd: 41 en
40 jaar
Thema: Loyaliteit
in relaties

“Mijn geliefde staat op nummer één!”

“Maaïke werd somber en leek niet meer gelukkig. Ze voelde zich niet gehoord door mij en alleen staan bij de opvoeding van de kinderen. Ik begreep haar eerst niet en de onrust die ze voelde werd steeds erger. Maaïke zocht hulp en klopte aan bij Stichting Schuilplaats. Na enkele gesprekken vroeg Maaïke of ik eens met haar mee wilde gaan. Ik twijfelde eerst maar ging mee voor haar. Haar probleem bleek echter sterk samen te hangen met onze partnerrelatie en de relatie die ik heb met mijn ouders.”

Richard (41) en Maaïke (40) trouwen als ze begin twintig zijn. Inmiddels hebben ze zelf een gezin met vier kinderen. Maaïke vertelt: “Ik ben ontzettend blij met mijn gezin, maar het kost me geregeld ook veel energie. Er blijft weinig tijd over om bij te komen en iets voor mezelf te kunnen doen. Na verloop van tijd begon ik mij eraan te ergeren dat Richard bij ieder telefoontje van

zijn ouders direct naar hen toe ging. Als ik hierover wilde praten, dan zei hij: ‘Je moet niet zo jaloers doen’. Ik merkte dat ik het leven steeds moeilijker begon te vinden, ik begon te twijfelen of Richard nog wel van mij hield. Met mijn zorgen zocht ik contact met Stichting Schuilplaats.”

Gezin van herkomst

Richard: “Ik ben de jongste thuis. Mijn oudere broer en zus konden goed leren en gingen naar

»

- » het HBO elders in het land. Zij zijn daar blijven wonen en hebben geen tijd wekelijks naar mijn ouders te gaan die nu halverwege de zeventig zijn. Omdat ik dichtbij woon en best handig en creatief ben, spring ik regelmatig bij voor een boodschap of klusje.”

Maaike: “In mijn gezin van herkomst ben ik de oudste van vijf. Van nature heb ik een zorgzaam karakter maar mede hierdoor heb ik ook de neiging om niet genoeg stil te staan bij wat ik zelf nodig heb. Ik was al vroeg zelfstandig waardoor het misschien leek alsof ik het allemaal wel redde, maar ik had soms ook iemand nodig die voor mij zorgde. Deze gevoelens komen nu boven in de relatie met Richard. Hij staat altijd klaar voor zijn ouders maar zag niet genoeg in dat ik hem ook nodig heb, zowel praktisch als emotioneel.”

Gezien worden

“Na drie gesprekken, waarin ik met de hulpverlener mijn situatie besprak, vroeg zij of Richard mee wilde komen”, vertelt Maaike. Richard: “Ik gaf aan dat ik de hulpvraag van Maaike wel wat overdreven vond. Haar twijfel aan mijn liefde voor haar, verbaasde me. Natuurlijk houd ik van haar! ‘Er is toch niks mis mee dat ik af en toe iets voor mijn ouders doe’, was mijn reactie. Toen de hulpverlener doorvroeg waarom ik meestal direct klaarsta om de hulpvraag van mijn ouders te beantwoorden, ook als dit niet uitkomt, zette dit mij aan het denken. Ik vond het blijkbaar moeilijker om ‘nee’ te zeggen tegen mijn ouders dan tegen Maaike. Richard vervolgt: “Ik was minder slim

“

“Door steeds per direct invulling te geven aan de hulpvraag van mijn ouders gaf dit mij het gevoel dat ik iets te betekenen had, dat ik ertoe deed en dat ik nodig was.”

dan mijn broer en zus en ook nog de jongste. Ik deed wel mijn best om ook mijn stem te laten horen maar had door de aanwezigheid van mijn broer en zus geen schijn van kans. Misschien was dat ook de reden dat ik als jong ventje graag bij mijn opa en oma kwam. In mijn pubertijd leefden zij niet meer en dat heb ik echt als gemis ervaren.” Maaike: “De hulpverlener vroeg Richard of hij, mogelijk onbewust, de hulpvraag van zijn ouders als een nieuwe kans ziet om waardering en erkenning te krijgen.”

Context in beeld

In een volgend gesprek beeldde de hulpverlener de situatie uit met duplo poppetjes. Richard: “We speelden situaties na uit het gezin van herkomst én uit mijn huidige gezin als volwassen man, partner en vader van vier kinderen. Ik voelde dat ik in die eerste situatie het kleine jongetje van vroeger werd, die dingt om de aandacht en de goedkeuring van zijn ouders. Door steeds toe te komen aan de hulpvraag van mijn ouders gaf dit mij het gevoel dat ik iets te betekenen had, dat ik ertoe deed en dat ik nodig was. Wie ik ben, deed er eindelijk

van de hulpverlener

JEANNINE HENDRIKSEN,
HULPVERLENER BIJ
SCHUILPLAATS

Zorg, trouw en toewijding; Loyal

Loyaliteit komt van het Franse woord voor wet: loi. Loyaliteit is een wetmatigheid die staat voor zorg, trouw en toewijding aan elkaar. Wetmatig betekent dat je er niet omheen kunt. Ieder mens wordt voortgedreven door loyaliteit en geeft daarom aan en om de ander.

Geven en ontvangen

De *verticale loyaliteit* (boven-onder) staat voor de ouder-kindrelatie en de kind-ouderrelatie. Binnen deze relatie geven ouders in de kinderjaren meer aan hun kinderen dan dat er teruggegeven wordt door het kind. Op deze manier leert het kind dat ouders betrouwbaar, beschikbaar en ontvankelijk zijn voor basisbehoeften zoals liefde, erkenning en veiligheid. Vanuit de ouder-kindrelatie ontwikkelt een kind zijn of haar eigen identiteit.

Loslaten en losmaken

In de puberteit begint het kind met het losmaken van de ouders. In deze fase spelen ouders een belangrijke rol in het ontwikkelen van *basiszelfvertrouwen* bij het kind. Dit doen ouders door hem of haar toestemming te geven onafhankelijk te worden en te leren zelf verantwoordelijk te zijn. Een kind mag en leert eigen gedachten, gevoelens

“

“In de puberteit begint het kind met het losmaken van de ouders. In deze fase spelen ouders een belangrijke rol in het ontwikkelen van basiszelfvertrouwen bij het kind.”

toe voor hen. De waardering die ik daarin kreeg van mijn ouders, voelde als erkenning voor iets wat ik vroeger had gemist; ik voelde me nu pas door hen gezien.”

Volwassen keuzes

“Het is natuurlijk de vraag hoeveel je moet betekenen voor je ouders als je volwassen bent. In de Bijbel staat op meerder plekken: ‘Daarom zal de man zijn vader en moeder verlaten, en zijn vrouw aankleven; en zij zullen tot één vlees zijn’. Ik kwam in een loyaliteitsconflict. Ik merkte dat ik mijn zelfbeeld nog altijd afstemde op de goedkeuring van mijn ouders en niet op die van het zijn van een volwassen man, echtgenoot, vader en werknemer. Door de gesprekken met de hulpverlener heb ik een positiever zelfbeeld gekregen. Ik ben niet meer zo afhankelijk van goedkeuring van met name mijn ouders. De Heer heeft mij gemaakt zoals ik ben.”

“Als ik mij in bochten moet wringen om te voldoen aan vragen en wensen van mijn ouders, doe ik anderen en mijzelf tekort. Ik heb dat mijn ouders uitgelegd. Ze

weten dat mijn liefde voor hen niet minder is wanneer ik ‘nee’ zeg op een vraag. Wanneer mijn moeder nu op een onhandig moment belt, dan geef ik aan dat het niet goed uitkomt en dat ik op een ander moment wél tijd heb. Maaïke en ik overleggen meer met elkaar waardoor er een gezonde balans is ontstaan en ik er meer voor Maaïke ben en het gezin. Zij staan voor mij nu op de eerste plaats!”

Verdieping

Maaïke: “Doordat nu ook voor mij zo inzichtelijk werd hoe diep het zit om als kind erkend te willen worden door je ouders, begreep ik ook meer van Richards onderliggende motieven. Immers, ik heb het zelf ook nodig om gezien te worden. Alleen zoek ik dat niet meer in de relatie met mijn ouders. Door hier samen over te praten, onze pijn en gemis hierin met elkaar te delen, ontstond er van twee kanten meer ruimte en begrip. We hebben inzicht gekregen in hoe loyaliteit richting ouders doorwerkt op je partnerrelatie en vaak ook in de relatie met je eigen

kinderen. We vinden samen ook meer berusting in het weten en vertrouwen dat onze hemelse Vader de Enige is door Wie we ons volledig gekend en erkend mogen weten.”

Vanwege de privacy van de geïnterviewden zijn hun naam en enkele gegevens aangepast.

- Relatieproblemen worden vaak veroorzaakt door botsingen tussen de loyaliteiten. Wanneer één van de partners geen gezonde zijnsloyaliteit heeft ontwikkeld en/of ouders hun kinderen claimen en niet vrijlaten in hun keuzes, komt het kind op volwassen leeftijd in strijd met de partner.
- Wanneer ouders hun (volwassen) kind niet kunnen loslaten wordt het kind als het ware verantwoordelijk gemaakt voor het geluk van zijn ouders.
- Het volwassen kind krijgt het gevoel dat het moet gaan kiezen: een ernstig onrecht wat grote gevolgen kan hebben voor de huwelijksrelatie. De partner zal de on gepaste zorg voor de ouders als een bedreiging voor de partnerrelatie ervaren.
- Het is goed als kinderen voor hun ouders zorgen, maar het hoort passende hulp te zijn. Deze zorg mag nooit ten koste gaan van de partnerrelatie en de relatie met de kinderen.

Tips en adviezen

Praat eens met je partner door over dit verhaal:

- Hoe speelt het thema loyaliteit in jullie relatie?
- Voel jij je nr. 1 in de relatie met je partner of is er iets of iemand die in jouw beleving de eerste plek inneemt?
- Lukt het jou je wensen en verlangens duidelijk uit te spreken naar je partner en vind je dat je gehoord en gezien wordt?

iteit

en overtuigingen te hebben. Hierdoor kan een kind zich op een gezonde manier ontplooiën en ontstaat een evenwichtige balans tussen autonomie en verbondenheid.

Eenmaal volwassen heeft het kind geleerd om, wanneer die balans in evenwicht is, trouw te blijven aan zichzelf, de *zijnsloyaliteit*, en heeft het losmakingsproces kunnen bijdragen aan een gezonde mate van zelfvertrouwen en het kunnen aangaan van stabiele relaties. Vanuit de zijnsloyaliteit ontstaat de *horizontale loyaliteit* (naast elkaar) en ontstaat de *partnerrelatie*. Geven en ontvangen zijn hierbij in balans. Onder deze loyaliteit vallen ook relaties tussen broers en zussen en vriendschappen.

Voorrangsregels

Het trouw willen zijn aan ouders, partner en jezelf bepaalt in hoge mate je gedrag en laat je voortdurend

nadenken over welke relatie voorrang krijgt. Hoe verder je groeit in het leven hoe meer loyaliteitskeuzes van je worden gevraagd, dat is een logisch gevolg van volwassen worden. Het is enorm belangrijk dat je in vrijheid kunt leren als volwassene je eigen keuzes en je eigen voorrangsregels te maken en dat ze door de ander worden gerespecteerd. Daarbij hoort uiteraard het thema *verantwoordelijkheid*. Hoe verantwoordelijk ben je in relaties en hoe maak je vanuit deze verantwoordelijkheid goede keuzes? Welke verantwoordelijkheid heb je in welke fase van je leven?

P.J. VERSLOOT,
DIRECTEUR SCHUILPLAATS

“En Izak had Ezau lief.. maar
Rebekka had Jakob lief.”
(Gen. 25:28)

Waar ligt jouw loyaliteit?

Hoe zit het met de loyaliteit in de relaties om ons heen? Wat is het geheim van een goed huwelijk? Is dat de intentie om meer te willen geven dan te ontvangen? Vanuit welk vertrekpunt doen wij dat? De Bijbel spreekt over de harmonieuze eenheid binnen het huwelijk over het ‘samen één vlees’ zijn. Is dat samen een soort van één persoon worden? Er is sprake van een gerichtheid en een loyaliteit naar elkaar.

Maar hoe kom je daartoe? De man moet zijn vader en moeder verlaten (loslaten) en zijn vrouw aanhangen. Samen zijn ze door een wederkerige liefde onverbreekbaar in loyaliteit aan elkaar verbonden. Die loyaliteitsrelatie is zo nauwgezet dat alles daarvoor moet wijken. Zelfs vader en moeder moeten ervoor verlaten worden!

Inkijkje in het gezin van Izak en Rebecca

Heftig soms. Ineens gaat Jakob (inmiddels 77 jaar) op de vlucht voor zijn broer Ezau. Hij verlaat in haast het tentenkamp van vader Izak en moeder Rebekka. De reden? Mogelijk speelt hier een loyaliteitsconflict tussen Izak en Rebekka. Het lijkt wel of hun zonen tussen hun eigen relatie als man en vrouw in komen te staan. Izak had Ezau lief, maar Rebekka had Jakob lief.

De inzet is de eerstgeboortezegen. Izak is toch echt voornemens om deze aan zijn geliefde zoon Ezau te geven.

Rebekka, denkend aan de goddelijke beloften, ziet het anders. Zij bedenkt een list om zo de felbegeerde eerstgeboortezegen voor Jakob te regelen.

Hoe zal het verder zijn gegaan met de relatie tussen Jakob en Rebekka? Hoe zullen zij achteraf samen over deze daad hebben doorgesproken?

Het gevolg van deze daad is:

- Izak en Ezau voelen zich bedrogen (hoewel Ezau zelf het eerstgeboorterecht verkocht had);
- Ezau ontwikkelt moordplannen om zijn broer Jakob om te brengen;
- Rebekka raakt haar geliefde zoon kwijt uit de familietent;
- Jakob slaat op de vlucht.

Zomaar een inkijkje in het gezin van Izak en Rebekka. Hoe is onze loyaliteit richting onze ouders en onze kinderen? Oog te hebben voor de juiste verhoudingen kan een hoop problemen voorkomen. Soms zie je het zelf niet zo scherp en kun je wel wat hulp gebruiken. Investeer dan in jezelf door hulp te vragen bij het verbeteren van relaties.

Maar vergeet niet om ook wijsheid te vragen aan onze Heere Jezus Christus. Hij ziet ons aan met innerlijke ontferming, bewogen te midden van al onze loyaliteitsconflicten. Hij was loyaal aan de Vader om de lijdensweg te gaan waardoor Zijn kinderen weer welkom zijn in het huis van Zijn Vader. Wat een troost is het dat in het huis van Zijn Vader geen loyaliteitsconflicten meer zijn.

35^e jaargang, Juni 2019, nr. 2
Schuilplaats Perspectief is een uitgave van Stichting Schuilplaats.

REDACTIE
Mevr. E.D. van de Lagemaat
Mevr. B.H. Pater
Dhr. P.J. Versloot

Aan dit nummer werkten verder mee:
Mevr. J. Hendriksen
Dhr. P.J. Versloot

FOTOGRAFIE GettyImages

Stichting Schuilplaats is een landelijke, interkerkelijke hulpverleningsorganisatie. Medewerkers van Stichting Schuilplaats begeleiden mensen die vastgelopen zijn en helpen hen weer op weg om nieuw perspectief te zien. De overtuiging dat de Heere God betrokken is op alle mensen vormt onze belangrijkste drijfveer om ons in te zetten voor de mensen die hulp bij ons vragen. We zetten onze vakkennis en deskundigheid in om onze cliënten te begeleiden in hun psychosociale problemen.

Stichting Schuilplaats biedt christelijke psychosociale hulpverlening in samenwerking met lokale kerken. Daarvoor zijn in de regio hulpverleningslocaties opgericht die de naam “Diaconaal Maatschappelijk Werk” voeren.

NALATEN

Wij stellen het zeer op prijs als u Stichting Schuilplaats in uw wilsbeschikking op wilt nemen. U dient dan de volgende zin te vermelden: “Ik legateer aan Stichting Schuilplaats te Veenendaal een bedrag van € ... om te worden afgegeven zonder kosten, drie maanden na mijn overlijden.”

Postbus 7, 3900 AA Veenendaal
T (0318) 54 78 70
E info@stichtingschuilplaats.nl
I www.stichtingschuilplaats.nl
Gifft voor uw eigen regio overmaken kan op:

**Uw steun
is hard nodig!**

Kijk hieronder voor
de juiste regio

DMW Achterhoek:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Alblasserwaard en Vijfheerenlanden:
NL07 RABO 0359 3417 64
DMW Apeldoorn:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW De Langstraat:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Goeree-Overflakkee
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Noord-Brabant:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Ridderkerk:
NL23 RABO 0355 4629 31
DMW Scherpenzeel:
NL28 RABO 0355 1350 78
DMW Staphorst:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Veenendaal:
NL18 INGB 0001 3414 00
DMW Woudenberg:
NL75 RABO 0372 4005 23
Stichting Schuilplaats landelijk:
NL18 INGB 0001 3414 00

BESTUUR

Dhr. M. Bogerd (voorzitter), Urk; Dhr. R. Geluk (secretaris), Ermelo; Dhr. Drs. A. Terlouw (penningmeester), Waddinxveen; Dhr. Drs. Ing. W.J. Punt, Middelhamnis; Mevr. Drs. A.K.C. van der Maas – Kranendonk, Leusden